Dosarul nr.2ac-109/25 (2-24003409-03-2ac-17072025)
Prima instanță: Judecătoria Drochia, sediul Rîșcani
Judecător: Maria Adomnița

CURTEA DE APEL NORD
D E C I Z I E

26 mai 2026 **municipiul Bălți**

Colegiul civil şi de contencios administrativ al Curţii de Apel Nord
în componenţă:
preşedintele şedinţei, judecătorul Elena Grumeza
judecătorii Ivan Parii și Natalia Costaș,
grefier Olga Topada, Victoria Guțu,

examinând în ședință publică, cererea de apel depusă de S.R.L. „AGROFORȚA-M" împotriva hotărârii Judecătoriei Drochia, sediul Rîșcani din 15 aprilie 2025 emisă în cauza civilă la cererea de chemare în judecată înaintată de G.Ț. „Zmeu Tudor Vladimir" către S.R.L. „AGROFORȚA-M" privind încasarea penalității și compensarea cheltuielilor de judecată,

Constată:

Pretențiile reclamantului:

1. La 28 decembrie 2023, G.Ț. „Zmeu Tudor Vladimir" s-a adresat cu cerere de chemare în judecată împotriva S.R.L. „AGROFORȚA-M" privind încasarea penalității și compensarea cheltuielilor de judecată.
2. În motivarea acțiunii, reclamantul a invocat că la data de 15 iulie 2022, a fost încheiat contract de vânzare-cumpărare nr.15-0/22, prin care S.R.L. „AGROFORȚA-M", în calitate de vânzător s-a obligat să transmită în proprietatea cumpărătorului G.Ț. „Zmeu Tudor Vladimir" stația de fertigare pentru sistemul de irigare la vița de vie, conform anexei nr.1, iar ultimul s-a obligat față de pârât să preia și să achite în termen și integral prețul bunului procurat.
3. Susține că, potrivit pct.3 al contractului, prețul total al stației de fertigare pentru sistemul de irigare la vița de vie, constituie 1 367 593,00 lei inclusiv cu TVA și acesta urma a fi achitat în următoarea consecutivitate: 416 278 lei la data semnării contractului; 593 795 lei până la data de 15 august 2022; iar 357 520 lei în termen de 3 zile calendaristice din data semnării de către ambele părți a procesului-verbal de punere în funcțiune a stației de fertigare.
4. Mai susține reclamantul că părțile au convenit la rubrica pct.4 al contractului, că în caz de livrare a bunului stabilit prin contract cu întârziere, vânzătorul se obligă să achite cumpărătorului o penalitate în mărime de 0,1 % din costul bunului nelivrat în termen pentru fiecare zi de întârziere. Astfel, bunul contractual urma a fi livrat, conform pct.5 al contractului de vânzare-cumpărare, la data de 1 octombrie 2022, iar recepția produsului se face la livrare prin semnarea Actului de predare-primire de părțile contractante la depozitul cumpărătorului, iar în caz contrar în baza facturii fiscale expuse de vânzător cumpărătorului. Termenul poate fi modificat doar în situația în care bunul nu este pus la dispoziția vânzătorului, cu acordul scris al părților contractante.

5. Menționează reclamantul că obligația pârâtului a fost îndeplinită în mod vădit cu întârziere, despre care fapt vânzătorul nu o singură dată a fost preîntâmpinat de către cumpărător, iar modificarea termenului nu doar că nu a fost acceptată de către cumpărător, ci a fost dispusă unilateral de către pârât sub pretexte inoportune speței, care în realitate nu au existat inclusiv la data încheierii contractului, cât și la executarea inclusiv cu întârziere a obligațiilor contractuale de către pârât, ceea ce nu au constituit un impediment real, ci motiv nejustificat de a modifica unilateral acest termen.

6. În acest sens, menționează că bunul contractual a fost livrat cumpărătorului abia la data de 26 septembrie 2023, fapt confirmat prin proces-verbal, deși bunul urma a fi livrat conform contractului încă la data 1 octombrie 2022, se atestă cu certitudine faptul aflării pârâtului în întârziere pentru perioada 1 octombrie 2022 până la 26 septembrie 2023, iar penalitatea de întârziere constituie la caz suma de 490 965,9 lei.

7. În acest sens, la data de 13 octombrie 2023 în adresa S.R.L. „AGROFORȚA-M" a fost expediată, prin oficiul poștal, o cererea prealabilă de soluționare extrajudiciară a litigiului pe care a recepționat-o la data de 18 octombrie 2023 însă, până la momentul actual, litigiul nu a fost soluționat pe cale amiabilă.

8. Astfel, reclamantul G.Ț. „Zmeu Tudor Vladimir" solicită încasarea de la S.R.L. „AGROFORȚA-M"penalitatea în mărime de 447 202,91 lei, în baza contractului de vânzarea cumpărare nr.15-07/22 din 15 iulie 2022 și compensarea cheltuielilor de judecată.

Poziția instanței de fond:

9. Prin hotărârea judecătoriei Drochia, sediul Rîșcani din 15 aprilie 2025, s-a admis parțial cererea de chemare în judecată depusă de G.Ț. „Zmeu Tudor Vladimir" împotriva S.R.L. „AGROFORȚA-M" privind încasarea penalității în baza contractului de vânzare-cumpărare nr.15-07/22 din 15 iulie 2022 și compensarea cheltuielilor de judecată.

- S-a încasat de la S.R.L. „AGROFORȚA-M" în beneficiul G.Ț. „Zmeu Tudor Vladimir", penalitatea în mărime de 447 202 (patru sute patruzeci și șapte mii două sute doi),91 lei, în baza contractului de vânzarea cumpărare nr.15-07/22 din 15 iulie 2022 și cheltuielile de judecată compuse din taxa de stat în mărime de 13 416 lei, achitată de reclamant la înaintarea acțiunii.

Solicitarea și argumentele apelantului:

10. Invocând ilegalitate și netemeinicia hotărîrii instanței de fond, la data de 16 aprilie 2025, prin intermediul oficiului poștal, S.R.L. „AGROFORȚA-M" a contestat cu apel hotărârea judecătoriei Drochia, sediul Rîșcani din 15 aprilie 2025, solicitând admiterea apelului, casarea integrală a hotărârii cu emiterea unei noi hotărâri prin care acțiunea reclamantului G.Ț. „Zmeu Tudor Vladimir" către S.R.L. „AGROFORȚA-M" cu privire la încasarea penalității și recuperarea cheltuielilor de judecată să fie respinsă și dispus spre încasare din contul lui G.Ț. „Zmeu Tudor Vladimir" cheltuielile de judecată formate din taxa pentru depunerea cererii de apel și cheltuielile de asistență juridică în sumă de 13 000,00 lei.

11. La 7 august 2025, prin intermediul oficiului poștal, reprezentantul S.R.L. „AGROFORȚA-M" avocatul Brumă Sorin a depus apel motivat în care a indicat aceleași cerințe ca și în cererea de apel depusă inițial, optând în continuare pentru admiterea apelului, casarea integrală a hotărârii cu emiterea unei noi hotărâri prin care cererea de chemare în judecată să fie respinsă cu încasarea din contul intimatului a cheltuielilor de judecată.

12. În motivarea cererii de apel, apelantul a menționat că hotărârea instanței de fond este neîntemeiată, și urmează de a fi casată, or instanța la emiterea soluției sale nu a examinat obiectiv cauza. Concluziile instanței de fond sunt eronate. Astfel, instanța de fond în admiterea soluție sale a reținut că deși reclamantul nu a semnat procesul-verbal de dare în exploatare a stației de ferigare pentru sistemul de irigare în baza contractului nr. 15-07/2022, totuși ultimul a acceptat și achitat integral factura fiscală AAR7213842 din 26 septembrie 2023, însă aceste constatări ale instanței dovedesc eroarea admisă de instanța.

13. Susține apelantul că hotărârea instanțe de fond este ilegală și pasibilă de a fi casată deoarece instanța de fond nejustificat și abuziv a ignorat poziția S.R.L. „AGROFORȚA-M" care a invocat și demonstrat întâi de toate neexecutarea obligației în termen de către G.Ț. „Zmeu Tudor Vladimir" de plată a sumei de 593 795,00 lei , sumă care urma a fi achitată până la 15 august 2022, conform pct. 3.2 din contract de vînzare-cumpărare nr. 145-07/22 din 15 iulie 2022, or probele atașate la dosar precum şi concluziile instanței de judecată din textul hotărîrii din 15 aprilie 2025 confirmă achitarea de către G.T. „Zmeu Tudor Vladimir" cu întîrziere a sumei de 593 795.00 lei (la data de 16 septembrie 2022 fiind achitată suma de 500 000 lei iar mai apoi la data de 8 decembrie 2022 fiind achitată suma restantă în mărime de 93 795,00 lei -la prima etapă întârzierea fiind de 32 zile iar într-un final întârzierea fiind de 115 zile).

14. Menționează apelantul că, instanța a intervenit arbitrar și a interpretat unilateral în favoarea G.Ț. „Zmeu Tudor Vladimir" situaţia privind achitarea sumei preţului în mărime de 593 795,00 lei, având în vedere faptul că G.T. „Zmeu Tudor Vladimir" nici nu a participat la examinarea cauzei şi nici nu a prezentat careva explicații (scrise și/sau verbale) care să explice şi/sau să dovedească de ce G.T. „Zmeu Tudor Vladimir" a admis încălcarea termenului de achitare a sumei în mărime de 593 795,00 lei sau a contractului.

15. Mai consideră apelantul că instanța de fond în mod eronat a concluzionat în privința existenței vinovăției S.R.L. „AGROFORȚA-M" în nelivrarea până la data de 1 octombrie 2022 către G.T. „Zmeu Tudor Vladimir" a bunurilor, deoarece din probele anexate la dosar rezultă că anume G.T. „Zmeu Tudor Vladimir" este vinovat de modificarea termenului de livrare, deoarece anume acesta nu a executat integral obligația de achitare a prețului.

16. Menționează apelantul că, instanța de fond nu a ținut cont de prevederile pct. 3.2 din contractul de vînzare-cumpărare nr. 15-07/22m din 15 iulie 2020 în care părțile au convenit ca achitarea prețului se va efectua de către cumpărător în felul următor: 416 278,00 lei la data semnării contractului, 593 795,00 lei la data de 15 august 2022, suma de 357 520,00 lei în termen de 3 zile calendaristice din data semnării că către ambele părți a procesului verbal de punere în funcțiune a sistemului de fertigare.

17. La fel, consideră apelantul că instanța de fond nu a ținut cont de prevederile pct. 3.4 din contract care indică în mod expres că, în cazul achitării cu întîrziere a prețului, livrarea și/sau lucrările ce urmau a fi efectuate se amână pentru o perioadă determinată de vânzător. Prin urmare, instanța era obligată să țină cont de faptul că S.R.L. „AGROFORȚA-M" în calitate de vânzător în baza pct. 3.4 din contract a amânat legal, întemeiat pe o durată determinată livrarea și/ sau lucrarea.

18. Mai susține apelantul că hotărârea instanței de fond este ilegală și pasibilă de a fi casată deoarece instanța eronat a concluzionat că la data de 26 septembrie 2023 G.Ț. „Zmeu Tudor Vladimir" a achitat integral „AGROFORȚA-M„ S.R.L. prețul conform Facturii fiscale AAR7213842 din 26 septembrie 2023. Consideră că această eroarea putea fi evitată dacă instanța ținea cont de poziția „AGROFORȚA-M„ S.R.L. care în ședința de judecată din 15 aprilie 2025 a explicat şi atenționat că datele din actul de verificare prezentat G.Ț. „Zmeu

Tudor Vladimir” la capitolul achitări nu este corect pe motiv că între G.Ț. „Zmeu Tudor Vladimir” şi „AGROFORŢA-M,, S.RL. în perioada dată concomitent cu executarea contractului de vânzare-cumpărare nr. 15-07/22 din 15 iulie 2022 erau în executare şi alte contracte în baza cărora G.Ț. „Zmeu Tudor Vladimir” avea obligații de plată față de „AGROFORŢA-M,, S.R.L.

19. Concomitent consideră apelantul că eroarea admisă de instanța de fond se datorează neaplicării obiectiv a condițiilor contractului de vânzare-cumpărare nr. 15-07/22 din 15 iulie 2022 care de fapt este şi legea pe care trebuie să o respecte și G.Ţ.„ Zmeu Tudor Vladimir” şi „AGROFORŢA-M,, S.R.L. Prin urmare în situația în care între părţi nu există un alt act adițional scris prin care părțile să fi modificat condițiile contractuale, obligațiile ce rezultă din contract urmau a fi respectate de ambele părți. Astfel, consideră apelantul că instanța de fond a aplicat eronat prevederile art. 308; 774, 775,776, 858, 992 și 996 Cod Civil.

20. Apelantul mai susține că instasnța de fond nu a ținut cont de faptul că o dată ce G.Ţ.„ Zmeu Tudor Vladimir” invocă răspunderea contractuală în legătură cu pretinsa neexecutare sau executarea necorespunzătoare a contractului, urma a fi dovedit acest aspect. În situația în care G.Ţ.„ Zmeu Tudor Vladimir” nu a prezentat nici un motiv și nici nu a dovedit angajarea răspunderii juridice civile, instanța nu era în drept să supună răspunderii contractuale „AGROFORŢA-M,, S.R.L. La fel nu a fost dovedit existența prejudiciului suferit de G.Ţ.„ Zmeu Tudor Vladimir” în mărime de 447 202,91 lei. Mai mult ca atât, instanța urma să verifice dacă prejudiciu în mărime de 447 202,91 lei, nu este unul exagerat de mare și dacă acesta nu ar reprezenta o îmbogățire nejustificată din partea G.Ţ.„ Zmeu Tudor Vladimir”.

21. Accentuează apelantul că instanța de fond nu a ținut cont de Hotărârea Plenului Curții Supreme de Justiției nr. 9 din 24 decembrie 2010 privind aplicarea de către instanțele de judecată a legislației ce reglementează modalitatea de reparare a prejudiciului cauzat prin întîrziere sau executare necorespunzătoare a obligațiilor pecuniare cu excepția celor ce izvorăsc din contractele de credit bancar sau împrumut, care indică în mod expres că instanța va luat act de reducerea clauzei penale în următoarele cazuri: situația dificilă a pârâtului; mărimea penalității depășește suma datorii; mărime excesivă a penalității, datoria a fost achitată; o întîrziere neesențială în executarea obligațiilor cu procent înalt al penalității.

22. În contextul celor menționate supra, apelantul „AGROFORŢA-M,, S.R.L. solicită casarea integrală a hotărârii instanței de fond, cu emiterea unei noi hotărâri prin care acțiunea reclamantului să fie respinsă integral.

Actele de procedură:

23. Prin încheierea Curții de Apel Nord din 3 septembrie 2025, cererea de apel a fost acceptată spre examinare cu intentarea procedurii de apel.

Argumentele participanților la proces expuse în ședința instanței de apel:

24. În ședința instanței de apel apelantul „AGROFORŢA-M,, S.R.L. fiind reprezentat de avocatul Bruma Sorin a susținut integral cererea de apel și a pledat pentru admiterea acesteia pe motivele de fapt și de drept, casarea integrală a hotărîrii instanței de fond cu emiterea unei noi soluții prin care cererea de chemare în judecată depusă de G.Ţ.„ Zmeu Tudor Vladimir” să fie respinsă integral și încasarea din contul intimatului a tuturor cheltuielilor de judecată.

25. Intimatul G.Ţ.„ Zmeu Tudor Vladimir” în ședința instanței de apel fiind reprezentat de administratorul Zmeu Tudor și de avocatul Savițchi Pavel, au optat pentru respingerea cererii de apel cu menținerea hotărîrii instanței de fond.

Aprecierea instanței de apel:

26. Ascultând opinia participanților la proces, studiind conținutul hotărârii contestate prin prisma argumentelor invocate de apelant în cererea de apel în raport cu actele cauzei și normele de drept relevante situație din speța dată, Colegiul Civil și de contencios administrativ al Curții de Apel Nord conchide că apelul este întemeiat și urmează a fi admis cu casarea integrală a hotărârii instanței de fond și emiterea unei noi soluții reieșind din următoarele considerente:

27. În conformitate cu prevederile art. 362 alin. (1) Cod de procedură civilă, termenul de declarare a apelului este de 30 de zile de la data pronunţării dispozitivului hotărîrii, dacă legea nu prevede altfel.

28. Din conținutul actelor cauzei Colegiul Civil atestă că judecătoria Drochia, sediul Rîșcani din 15 aprilie 2025 a pronunțat dispozitivul hotărârii, iar la 16 aprilie 2025 prin intermediul poștei electronice S.R.L. „AGROFORŢA-M,, a contest-o cu apel.

29. Prin urmare, Colegiul Civil consideră că apelantul s-a încadrat în termenul prevăzut de lege pentru declararea apelului.

30. În conformitate cu prevederile art. 385 lit. c) Cod de procedură civilă, înstanţa de apel, după ce judecă apelul, este în drept să admită apelul şi să caseze integral sau parţial hotărîrea primei instanţe, emiţînd o nouă hotărîre.

31. Conform art. 386 alin.(1) lit. a) - d) Cod de procedură civilă, hotărîrea primei instanţe se casează sau se modifică de instanţa de apel dacă: a) circumstanţele importante pentru soluţionarea cauzei nu au fost constatate şi elucidate pe deplin; b) circumstanţele importante pentru soluţionarea cauzei, pe care prima instanţă le consideră constatate, nu au fost dovedite cu probe veridice şi suficiente; c) concluziile primei instanţe, expuse în hotărîre, sînt în contradicţie cu circumstanţele cauzei; d) normele de drept material sau normele de drept procedural au fost încălcate sau aplicate eronat.

32. Iar, potrivit art. 387 lit. a)- d) Cod de procedură civilă, se consideră că normele de drept material sînt încălcate sau aplicate eronat în cazul în care instanţa judecătorească: a) *nu a aplicat legea care trebuia să fie aplicată*; b) a aplicat o lege care nu trebuia să fie aplicată; b[1]) a aplicat o lege care a fost declarată neconstituţională; c) a interpretat eronat legea; d) a aplicat eronat analogia legii sau analogia dreptului.

33. Din conținutul actelor cauzei, Colegiul Civil a reținut că la data de 28 decembrie 2023 G.Ţ. „Zmeu Tudor Vladimir” s-a adresat cu o cerere de chemare în judecată împotriva lui S.R.L. „AGROFORŢA-M,, prin care a solicitat încasarea penalității contractuale în sumă de 447 202,91 lei și compensarea cheltuielilor de judecată.

34. Judecătoria Drochia, sediul Rîșcani prin hotărârea adoptată la data de 15 aprilie 2025, a admis integral acțiunea reclamantului G.Ţ.„ Zmeu Tudor Vladimir” și a dispus spre încasare din contul S.R.L. „AGROFORŢA-M,, în beneficiul G.Ţ.„ Zmeu Tudor Vladimir” penalitatea în mărime de 447 202,91 lei și cheltuielile de judecată în sumă de 13 416 lei.

35. Invocând ilegalitatea și netemeinicia soluției instanței de fond, S.R.L. „AGROFORŢA-M,, o contestă cu apel hotărârea judecătoriei Drochia, sediul Rîșcani din 15 aprilie 2025, pledând pentru admiterea apelului, casarea integrală a hotărîrii cu emiterea unei noi hotărâri prin care acțiunea formulată de G.Ţ. „Zmeu Tudor Vladimir” să fie respinsă integral, cu încasarea tuturor cheltuielilor de judecată suportate de apelantul S.R.L. „AGROFORŢA-M,,.

36. În conformitate cu prevederile art. 373 alin. (1) –(3) și (5) –(6) Cod de procedură civilă, instanţa de apel verifică, în limitele cererii de apel, ale referinţelor şi obiecţiilor înaintate,

legalitatea şi temeinicia hotărîrii atacate în ceea ce priveşte constatarea circumstanţelor de fapt şi aplicarea legii în primă instanţă. În limitele apelului, instanţa de apel verifică circumstanţele şi raporturile juridice stabilite în hotărîrea primei instanţe, precum şi cele care nu au fost stabilite, dar care au importanţă pentru soluţionarea cauzei, apreciază probele din dosar şi cele prezentate suplimentar în instanţă de apel de către participanţii la proces. În cazul în care motivarea apelului nu cuprinde argumente sau dovezi noi, instanţa de apel se pronunţă în fond, numai în temeiul celor invocate în primă instanţă. Instanţa de apel este obligată să se pronunţe asupra tuturor motivelor invocate în apel. Apelantului nu i se poate crea în propria cale de atac o situaţie mai dificilă decît aceea din hotărîrea atacată cu apel, cu excepţia cazurilor cînd consimte şi cînd hotărîrea este atacată şi de alţi participanţi la proces.

37. Lecturând conținutul hotărârii contestate prin prisma argumentele invocate de apelant în cererea de apel în raport cu normele de drept aplicabile situației din speța dată, Colegiul Civil conchide că soluția instanței de fond este una pripită, emisă cu aprecierea eronată a probelor anexate la materialele cauzei și cu interpretarea eronată a normelor de drept, din care considerente soluția instanței de fond urmează a fi casată cu emiterea unei noi hotărâri. În susținerea acestei idei Instanța de apel va menționa următoarele:

38. Din conținutul actelor cauzei, Colegiul Civil a reținut că la data de 15 iulie 2022 între S.R.L. „AGROFORŢA-M„ (în calitate de vânzător) și G.Ţ.„ Zmeu Tudor Vladimir” (în calitate de cumpărător) a fost încheiat contractul de vînzare-cumpărare nr. 15-07/22, prin care vânzătorul s-a obligat să transmită în proprietatea cumpărătorului stația de fertigare pentru sistemul de irigare la vița de vie, iar cumpărătorul s-a obligat să preia și să achite în termen și integral prețul stației de fertigare.

39. Potrivit pct. 3.1 din contract, prețul total al stației de fertigare constituie 1 367 593,00 lei cu TVA inclusiv, iar potrivit pct. 3.2 din contract, achitarea prețului menționat va fi efectuat în felul următor:

- 416 278,00 lei - la data semnării contractului;
- 593 795,00 lei- până la 15 august 2022;
- 357 520,00 lei – în termen de 3 zile calendaristice din data semnării de către ambele părți a prezentului contract a procesului verbal de punere în funcțiune a stării de fertigare.

40. Potrivit pct. 3.4 din contract, în cazul în care cumpărătorul nu va achita vânzătorului suma cu titlu de preț în termenul stabilit în baza prezentului contract, atunci achitarea sumei/sumelor vor fi efectuate de cumpărător prin transfer bancar în lei MDL la cursul comercial stabilit de banca la care are deschis cont bancar vânzătorul la ziua achitării efective de către cumpărător, cu excepția cazului în care cursul comercial stabilit este mai mic de cât cursul comercial existent de la data când cumpărătorul trebuia să achite sumele cu titlu de preț, în astfel de situație, cumpărătorul este obligat să achite vânzătorului suma/sumele cu titlu de preț la cursul comercial stabilit de bancă la care are deschis cont bancar vânzătorul la data când cumpărătorul trebuie să achite conform condițiilor contractului suma cu titlu de preț. În cazul achitării cu întîrziere a prețului livrarea și /sau lucrările ce urmează a fiu efectuate se amână pentru o perioadă determinată de vânzător.

41. Conform pct. 5.1 din contract, bunul/produsul obiect al prezentului contract va fi livrat de către vânzător la condițiile DDP din s. Roșca, r-ul Anenii Noi, până la data de 1 octombrie 2022. Recepționarea produsului se face la livrare prin semnarea actului de predare-primire de către părțile contractante la depozitul cumpărătorului. În cazul în care nu se întocmește actul de predare-primire, livrarea se consideră îndeplinită în cazul unei facturi fiscale expuse de către vânător-cumpărătorului.

42. Cumpărătorul G.Ţ.„ Zmeu Tudor Vladimir” în vederea executării obligații de achitare ce reiese din contractul de vînzare-cumpărare nr. 15-07/22 din 15 iulie 2022, a efectuat următoarele achitări. Astfel, cumpărătorul G.Ţ.„ Zmeu Tudor Vladimir” la data de 15 iulie 2022 în baza ordinului de plată nr. 28 achită suma de 416 278,00 lei, la 16 septembrie 2022 în baza ordinului de plată nr. 42 achită suma de 500 000,00 lei, iar la data de 8 decembrie 2022 în baza ordinului de plată nr. 69 achită suma de 254 315,00 lei (f.d. 4, 5, 138).

43. Din conținutul actelor cauzei, Colegiul Civil a mai reținut că la data de 23 iunie 2023 S.R.L. „AGROFORŢA-M„ a recepționat notificarea de la G.Ţ.„ Zmeu Tudor Vladimir” prin care se pretinde neexecutarea obligației ce rezultă din contractul de vînzare-cumpărare nr. 15-07/22 din 15 iulie 2022, încheiat între S.R.L. „AGROFORŢA-M„ și G.Ţ.„ Zmeu Tudor Vladimir”. Astfel, din răspunsul oferit de S.R.L. „AGROFORŢA-M„ rezultă că acesta nu este de acord cu notificarea menționând că suma de 593795,00 lei urma a fi achitată pînă la 15 august 2022, adică achitare a fost efectuată cu o întârziere de 115 zile. Din aceste considerente și ținând cont de pct. 3.4 al contractului care prevede că, în cazul achitării cu întîrziere a prețului livrarea și/sau lucrarea ce urma a fi efectuată se amână pentru o perioadă determinată de vânzător. Concomitent vânzătorul S.R.L. „AGROFORŢA-M„ informează cumpărătorul că G.Ţ.„ Zmeu Tudor Vladimir” că până la 1 august 2023, planifică livrarea bunurilor conform contractului de vînzare-cumpărare nr. 15-07/22 din 15 iulie 2022 încheiat între S.R.L. „AGROFORŢA-M„ și G.Ţ.„ Zmeu Tudor Vladimir” și solicită asigurarea recepționării (f.d. 129).

44. Din conținutul actelor cauzei Colegiul Civil a mai reținut că la data de 24 august 2023, între S.R.L. „AGROFORŢA-M„ și G.Ţ.„ Zmeu Tudor Vladimir” a fost semnat actul de primire predare a stației meteo și a sensor umiditate sol. dublu (f.d. 18).

45. Ulterior, la data de 26 septembrie 2026, între S.R.L. „AGROFORŢA-M„ și G.Ţ.„ Zmeu Tudor Vladimir” a fost semnat procesul verbal de dare în exploatare stației de fertigare pentru sistemul de irigare la contractul nr. 15-07/22 din data de 15 iulie 2022 (f.d. 19 verso) și tot la aceeași dată de 26 septembrie 2023 a fost întocmit procesul verbal de deplasare în teren, din care rezultă că a fost instalată stația meteo cu sensor și efectuat instructajul necesar (f.d. 19).

46. La data de 23 august 2023, G.Ţ. „Zmeu Tudor Vladimir” eliberează factura fiscală seria EAI 000911164 în sumă de 228 900,00 lei (f.d. 20), iar prin răspunsul oferit la data de 15 septembrie 2023, S.R.L. „AGROFORŢA-M„ informează G.Ţ.„ Zmeu Tudor Vladimir” că factura fiscală din 23 august 2023 în sumă de 228 900,00 lei cu titlu de penalitate nu o recunoaște și solicită de a fi anulată (f.d. 20 verso).

47. La data de 26 septembrie 2023 G.Ţ. „Zmeu Tudor Vladimir” expediază în adresa S.R.L. „AGROFORŢA-M„ o cerere prealabilă prin care confirmă că recepționarea stației de fertigare pentru sistemul de irigare la contractul nr. 15-07/22 din data de 15 iulie 2022, a avut loc la 26 septembrie 2023, însă bunul cumpărat conform contractului de vînzare cumpărare urma afi livrat până la data de 1 octombrie 2022, solicită achitarea unei penalități de întîrziere în sumă de 490 965,90 lei (f.d. 15).

48. Prin răspunsul din 26 octombrie 2023, oferit de S.R.L. „AGROFORŢA-M„ la notificarea G.Ţ.„ Zmeu Tudor Vladimir”, rezultă că acesta nu este de acord cu poziția și nici cu cerințele formulate de acesta, deoarece S.R.L. „AGROFORŢA-M„ a informat G.Ţ.„ Zmeu Tudor Vladimir” despre faptul că din cauza nerespectării termenului de achitare, S.R.L. „AGROFORŢA-M„ în calitate de văzător în baza pct. 3.4 din contract a amânat pentru perioadă determinată vânzarea/livrarea lucrării ce urma a fi efectuată. Ulterior, prin notificarea din 6 iulie 2023 a informat G.Ţ.„ Zmeu Tudor Vladimir” ca până la 1 august 2023

S.R.L. „AGROFORŢA-M„ are planificată livrarea de bunuri și solicită asigurarea recepționării acesteia. Deoarece G.Ţ.„ Zmeu Tudor Vladimir” nu a oferit nici un răspuns la notificarea și nu a asigurat recepționarea bunurilor conform condițiilor contractuale, solicită ca pentru întârzierea achitării sumelor să i se achite o penalitate, conform pct. 4.2 din contract în sumă de 35 301,07 lei (f.d. 127).

49. Din conținutul actelor cauzei, Colegiul Civil mai atestă că la data de 6 noiembrie 2023 în baza ordinului nr. 234 G.Ţ.„ Zmeu Tudor Vladimir” a achitat în contul S.R.L. „AGROFORŢA-M„ suma de 197 000,00 lei; iar la data de 27 decembrie 2023 în baza ordinului de plată nr. 254 a achitat suma de 13 416,00 lei (f.d. 2).

50. Nefiind de acord cu răspunsul primit, G.Ţ.„ Zmeu Tudor Vladimir” se adresează în instanța de judecată cu prezenta acțiune, solicitând încasarea de la S.R.L. „AGROFORŢA-M„ încasarea penalității contractuale în sumă de 447 202,91 lei și recuperarea cheltuielilor de judecată.

51. Astfel, în conformitate cu prevederile art. 774 alin.(1) Cod Civil, în virtutea raportului obligaţional, creditorul este în drept să pretindă de la debitor executarea unei prestaţii, iar debitorul este ţinut să o execute. Prestaţia poate consta în a da, a face sau a nu face.

52. Conform art. 775 alin. (1) Cod Civil, debitorul şi creditorul trebuie să se comporte cu bună-credinţă la momentul naşterii, pe durata existenţei, la momentul executării şi stingerii obligaţiei.

53. Iar în conformitate cu art. 776 Cod Civil, obligaţiile se nasc din contract, fapt ilicit (delict) şi din orice alt act sau fapt susceptibil de a le produce în condiţiile legii.

54. Potrivit art. 858 alin.(1) și (2) Cod Civil, temeiul executării rezidă în existenţa unei obligaţii. Obligaţia trebuie executată în modul corespunzător, cu bună-credinţă, la locul şi în momentul stabilit.

55. Conform art. 947 alin.(1) Cod Civil, clauza penală este o prevedere contractuală prin care părţile evaluează anticipat prejudiciul, stipulînd că debitorul, în cazul neexecutării obligaţiei, urmează să remită creditorului o sumă de bani sau un alt bun (penalitate).

56. În conformitate cu prevederile art. 949 alin. (1) –(3) Cod Civil, dacă penalitatea este stipulată pentru cazul în care debitorul nu execută obligaţia, creditorul poate cere atît executarea obligaţiei, cît şi plata penalităţii. Nu se poate cere atît executarea obligaţiei, cît şi plata penalităţii dacă penalitatea s-a stipulat cu titlu de despăgubire în locul prestaţiei şi nu doar cu titlu de mijloc de garantare a executării obligaţiei. Creditorul are dreptul să pretindă repararea prejudiciului în partea neacoperită prin penalitate (clauză penală inclusivă). În cazurile prevăzute de lege sau contract, creditorul poate cere sau despăgubiri, sau penalitate (clauză penală alternativă), poate cere repararea prejudiciului peste penalitate (clauză penală punitivă) sau poate cere doar penalitate (clauză penală exclusivă). *În cazul în care a primit executarea, creditorul poate cere plata penalităţii numai dacă şi-a rezervat expres acest drept la primirea executării*.

57. Iar potrivit art. 1108 alin. (1) Cod Civil, prin contractul de vînzare-cumpărare, o parte (vînzător) se obligă să predea un bun în proprietate celeilalte părţi (cumpărător), iar aceasta se obligă să preia bunul şi să plătească preţul convenit.

58. Reiterând conținutul normelor sus citate, prin prisma situației din speța dată, Colegiul Civil al Curții de Apel Nord conchide că soluția instanție de fond de a admite integral acțiunea reclamatului G.Ţ. „Zmeu Tudor Vladimir” și a dispune spre încasarea din contul S.R.L. „AGROFORŢA-M„ în beneficiul G.Ţ. „ Zmeu Tudor Vladimir” suma de 447 202,91 lei cu

titlu de penalitate contractuală și taxa de stat în sumă de 13 416,00 lei, este una neîntemeiată, emisă în mod eronat.

59. La caz, Colegiul Civil reține că obiect al examinării prezentei cauze reprezintă pretenția formulată de G.Ţ.„ Zmeu Tudor Vladimir” privind încasarea de la S.R.L. „AGROFORŢA-M„ a penalității de întîrziere în mărime de 447 202,91 lei, în conformitate cu pct. 4 al contractului de vînzare cumpărare nr. 15-0/22 din 15 iulie 2022. Astfel, pretinde G.Ţ.„ Zmeu Tudor Vladimir” deoarece S.R.L. „AGROFORŢA-M„ în calitatea sa de vânzător s-a obligat față de G.Ţ.„ Zmeu Tudor Vladimir” să transmită în proprietate stația de fertigare pentru sistemul de viță de vie pînă la 1 octombrie 2022, însă în realitate bunul a fost livrat cumpărătorului abia la data de 26 septembrie 2023, din care motiv consideră că S.R.L. „AGROFORŢA-M, urmează să achite o penalitate contractuală în mărime de 447 202,91 lei calculată pentru perioada 1 octombrie 2022-24 august 2023.

60. La caz, Colegiul Civil atestă că într-adevăr s-a admis o încălcare a termenului convenit de părți în contract, stabilit în pct. 5.1 al contractului de vînzare cumpărare nr. 15-07/22, care prevede că bunul produsul urma a fi livrat către vânzător la condițiile DDP în s. Roșcani, r-nul Anenii Noi, până la data de 1 octombrie 2022, însă în realitate stația de fertigare pentru sistemul de viță de vie a fost instalată și dată în exploatare abia la data de 26 septembrie 2023, fapt ce rezultă expres din procesul verbal de dare în exploatare semnat de ambele părți (f.d. 19 verso), însă acest aspect nu acordă dreptul reclamantului/intimat G.Ţ.„ Zmeu Tudor Vladimir” de a pretinde automat la penalități.

61. În această ordine de idei, Colegiul Civil reține că, la data de 26 septembrie 2023, G.Ţ. „Zmeu Tudor Vladimir” a semnat actul de predare-primire a stației de fertigare pentru sistemul de viță-de-vie, precum și procesul-verbal de dare în exploatare a acesteia, aferent Contractului nr. 15-07/22 din 15 iulie 2022. Prin urmare, la recepționarea bunului, G.Ţ. „Zmeu Tudor Vladimir” nu a formulat obiecții cu privire la termenul executării obligației și nici nu și-a rezervat dreptul de a solicita penalități pentru pretinsa întârziere. Din conținutul actul de predare primire precum și în procesul-verbal de dare în exploatare nu rezultă existența unor obiecții din partea G.Ţ. „Zmeu Tudor Vladimir” cu privire la termenul de executare a obligației contractuale și nici vreo rezervă privind solicitarea penalității de întârziere.

62. Or, în virtutea art. 949 alin. (3) din Codul civil, în cazul în care a primit executarea, creditorul poate cere plata penalităţii numai dacă şi-a rezervat expres acest drept la primirea executării. De altfel, în cazul penalităţii nesubstitutivă, acceptarea executării de către creditor, nu exclude dreptul de a pretinde această penalitate, însă cu condiţia procedurală impusă de art. 949 alin. (3) ca creditorul să-şi fi rezervat expres pretenţia la penalităţi cu ocazia acceptării executării obligaţiei principale, chiar dacă aceasta a fost făcută cu întârziere.

63. În acest context, Colegiul Civil ține să remarce că, declararea rezervei de către G.Ţ.„ Zmeu Tudor Vladimir” nu reprezintă o obligație, însă este o sarcină. G.Ţ.„ Zmeu Tudor Vladimir” nu poate fi silit să o îndeplinească, ci el doar are interesul propriu de a o îndeplini pentru a evita decăderea din dreptul de a cere încasarea penalității. Legea decade creditorul din dreptul la penalitate dacă el acceptă executarea obligației fără a-şi rezerva penalitățile. Decăderea are loc chiar dacă creditorul omite să facă rezervă din motiv de necunoaștere a legii, deoarece nu se cere ca creditorul să aibă intenția de a pierde dreptul la penalități.

64. Prin urmare, plata penalității de către debitor după decăderea creditorului conform alin. (3) constituie o îmbogățire nejustificată a creditorului. Astfel, pentru evitarea decăderii, creditorul trebuie să facă rezerva la momentul acceptării executării, fapt ce nu există la caz. Rezervarea

este o manifestare de voință a creditorului prin care comunică debitorului faptul că, deși acceptă executarea obligației cu întârziere, penalitățile rămân a fi datorate şi nu sunt iertate. După natura sa juridică, ea nu este un act juridic civil, ci o acțiune asimilată actelor juridice supus recepției.

65. În această ordine de idei, Colegiul Civil consideră instanța de fond în mod eronat a reținut că deși vânzătorul s-a obligat să transmită cumpărătorului în proprietate bunul stabilit în contract în termen de pînă la 1 octombrie 2022, această obligație nu a fost executată în termen, iar în caz de livrare a bunului cu întârziere, conform pct. 4.1 din contract, vânzătorul va achita cumpărătorului o penalitate de 0,1% din costul bunului nelivrat în termen pentru fiecare zi de întârziere, iar deoarece bunul a fost livrat abia la data de 26 septembrie 2023, pentru perioada 1 octombrie 2022 - 24 august 2023, acesta urmează să achite o penalitate de 447 202,91 lei, ce reprezintă o răspundere contractuală prin care debitorul este obligat să repare pecuniar prejudiciu cauzat creditorului pentru neexecutarea corespunzător sau cu întîrziere a obligațiilor contractual. Or, instanța de fond nu a ținut con de faptul că, chiar dacă G.Ţ.„ Zmeu Tudor Vladimir” a primit bunul cu întîrziere, acesta nu și-a rezervat dreptul de a solicita și încasarea penalității şi-a rezervat expres acest drept la primirea executării.

66. Tot aici instanța de apel ține să remarce că, faptul că încasarea penalităților constituie o clauză reflectată în contractul de vînzare-cumpărare nr. 15-0/22 din 15 iulie 2022, însă aceasta nu este suficientă în sensul dispunerii încasării clauzei penale, în lipsa rezervării acestui drept într-un înscris la recepția bunului imobil, în condiția executării tardive. La caz, s-a stabilit cu certitudine că reclamantul/intimat G.Ţ.„ Zmeu Tudor Vladimir” nu şi-a rezervat expres acest drept la primirea executării, şi, drept urmare nu poate cere plata penalității.

67. Astfel, în contextul în care în ședința instanței de apel s-a constat că reclamantul/intimat G.Ţ. „ Zmeu Tudor Vladimir” nu şi-a rezervat dreptul la încasarea penalității o dată cu semnarea procesului verbal de predare- primire și dare în exploatare a bunului, iar solicitarea acestuia s-a realizat efectiv după acceptarea lucrărilor, care au fost acceptate fără anumite rezerve și obiecții la primirea acestora, prin urmare Colegiul Civil consideră că cererea de apel formulată de S.R.L. „AGROFORȚA-M” urmează a fi admisă, cu casarea integrală a hotărîrii judecătoriei Drochia, sediul Rîșcani din 15 aprilie 2025, cu emiterea unei noi hotărâri prin care cererea de chemare în judecată formulată de G.Ţ.„ Zmeu Tudor Vladimir” urmează a fi respinsă ca neîntemeiată.

68. Reieșind din faptul că, cererea de apel declarat de S.R.L. „AGROFORȚA-M” a fost admisă, iar apelantul în cererea sa de apel, pe lângă faptul că a optat pentru casarea hotărîrii instanței de fond cu emiterea unei noi soluției prin care acțiunea reclamantului să fie respinsă, acesta a mai solicitat și recuperarea cheltuielilor de judecată.

69. Astfel în conformitate cu prevederile art. 82 Cod de procedură civilă, cheltuielile de judecată se compun din taxa de stat, taxa de timbru şi cheltuielile de judecare a cauzei.

70. Potrivit art. 90 lit. i) Cod de procedură civilă, din cheltuielile de judecare a cauzei fac parte și cheltuielile de asistenţă juridică.

71. Conform art. 94 alin.(1) Cod de procedură civilă, instanţa judecătorească obligă partea care a pierdut procesul să plătească, la cerere, părţii care a avut cîştig de cauză cheltuielile de judecată. Dacă acţiunea reclamantului a fost admisă parţial, acestuia i se compensează cheltuielile de judecată proporţional părţii admise din pretenţii, iar pîrîtului – proporţional părţii respinse din pretenţiile reclamantului.

72. Iar în conformitate cu prevederile art. 96 alin.(1) și (1^1) Cod de procedură civilă, instanţa judecătorească obligă partea care a pierdut procesul să compenseze părţii care a avut cîştig de

cauză cheltuielile ei de asistenţă juridică, în măsura în care acestea au fost reale, necesare şi rezonabile. Cheltuielile menţionate la alin.(1) se compensează părţii care a avut cîştig de cauză dacă aceasta a fost reprezentată în judecată de un avocat.

73. La caz, Colegiul Civil atestă că o dată ce S.R.L. „AGROFORȚA-M” în ședința instanței de apel a avut câștig de cauză, prin urmare acesta este în drept să beneficieze și de compensarea cheltuielilor de judecată.

74. Din conținutul actelor cauzei, instanța de apel reține că S.R.L. „AGROFORȚA-M” la înaintarea cererii de apel a achitat taxa de stat în sumă de 11 871, 20 lei, fapt ce reiese din ordinul de plată nr. 2387 din 1 august 2025 (f.d. 188).

75. Concomitent se reține că S.R.L. „AGROFORȚA-M” în ședința instanței de fost și în ședința instanței de apel a fost reprezentat de avocatul Bruma Sorin în baza mandatului seria nr. 1837194 din 14 mai 2024 (f.d. 37), pentru serviciile căreia S.R.L. „AGROFORȚA-M” a achitat suma de 13 000,00 lei, fapt ce rezultă din ordinul de plată nr. 8 din 21 ianuarie 2025 (f.d. 126).

76. În acest sens, instanța de apel va dispune spre încasare din contul G.Ț. „Zmeu Tudor Vladimir” în beneficiul S.R.L. „AGROFORȚA-M”, cheltuielile de judecată compuse din taxa de stat achitată în sumă de 11 872, 20 lei și cheltuielile de asistență juridică în mărime de 13 000,00 lei.

77. În contextul celor menționate supra, Colegiul Civil va admite apelul declarat de S.R.L. „AGROFORȚA-M”, cu casarea integrală a hotărîrii judecătoriei Drochia, sediul Rîșcani din 15 aprilie 2025 și emiterea unei noi hotărâri prin care cererea de chemare în judecată formulată de G.Ț.„ Zmeu Tudor Vladimir” împotriva lui S.R.L. „AGROFORȚA-M” cu privire la încasarea penalității și compensarea cheltuielilor de judecată urmează a fi respinsă ca neîntemeiată.

78. În conformitate cu prevederile art. 385 lit. „c” CPC al RM,

decide:

Admite cererea de apel declarată de SRL „AGROFORȚA-M”.

Casează integral hotărârea Judecătoriei Drochia, sediul Rîșcani din 15 aprilie 2025 emisă în cauza civilă la cererea de chemare în judecată înaintată de GȚ „Zmeu Tudor Vladimir” către SRL „AGROFORȚA-M” privind încasarea penalității și compensarea cheltuielilor de judecată, cu emiterea unei noi hotărâri după cum urmează:

Cererea de chemare în judecată depusă de GȚ „Zmeu Tudor Vladimir” către SRL „AGROFORȚA-M” privind încasarea penalității și compensarea cheltuielilor de judecată, se respinge ca neîntemeiată.

Încasează de la GȚ „Zmeu Tudor Vladimir” în beneficiul SRL „AGROFORȚA-M”, cheltuielile de judecată compuse din taxa de stat achitată în sumă de 11872 (unsprezece mii opt sute șaptezeci și doi) lei 20 bani și cheltuielile de asistență juridică în mărime de 13 000 (treisprezece mii) lei.

Decizia este definitivă cu drept de recurs la Curtea Supremă de Justiție în termen de 2 luni prin intermediul Curții Supreme de Justiție.

Președintele ședinței,
judecător **Elena Grumeza**

Judecătorii **Ivan Parii** **Natalia Costaș**